

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Aurelii persecutio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

Deum, sub legis observatione, credebant. Nimirum id s |
 Domino ordinante dispositum, ut legis servitus, à libertate fidei at-
 que Ecclesiæ tolleretur. Ita ¹ tum primum Marcus ex gentibus,
 apud Hierosolymam, episcopus fuit.

XLVI. ² Quarta sub Adriano persecutio numeratur, ¹
 quam tamen post exerceri prohibuit: ³ *injustum esse* pronun-
 cians, ut quisquam sine crimine reus constitueretur. Post Adria- ²
 num, ⁴ Antonino Pio imperante, pax Ecclesiis fuit. ⁵ Sub ³
 Aurelio deinde, Antonini filio, persecutio quinta agitata.

Ac

secundum Ebræos. Erant autem semi-
 Iudæi & semi-Christiani: hoc est, neque
 Iudæi neque Christiani veri. Scribit au-
 tem Hieronymus, Iudæos quotidie sub
 nomine Nazaræorum, ter Christianis
 maledicere. Hoc vel ideo verum esse
 potest, quod Christianos hodieque
 נוצרים, id est, Nazoræos appellant

Drus. Sic & Arabes eos **النصارى**
 vocant. Unde & plerique, usque ad
 Marcum, Hebraica nomina habuerunt.
 Salmas.

¹ Tum primum Marcus.] Μετὰ τῆς
 ἐκ παλαιότητος ἐπισκοπῆς τῶν ἑκεί-
 σε λεηστεριῶν ἐγγράφηται Μάρκος.
 Eusebius iv. Hiltor. 6. & in Chronico.
 Post Marcum nulli Episcopi nominibus
 Hebraicis in ea Ecclesia leguntur dicti,
 quia nulli fuere amplius Iudæi. Salmas.

² Quarta sub Adriano persecutio.] Hu-
 jus meminerunt quidem Augustinus &
 Orosius, sed eam sub Marco Antonino
 factam scribunt. Eusebius autem refert,
 Quadratum discipulum Apostolorum,
 & Aristidem Atheniensem Philoso-
 phum, libros pro Christiana religione
 Hadriano dedisse compositos. Idem,
 Serenus Grannius, inquit, legatus, vir
 apprimè nobilis, litteras ad Imperatorem
 misit, iniquum esse dicens, elanoribus vul-
 gi innocentium hominum sanguinem concedi,
 & sine ullo crimine, nominis tantum &
 sectæ reos fieri. Quibus commotus Hadria-
 nus, Minutio Fundano proconsuli Asiæ scri-
 bit, non sine objectu criminum Christianos
 condemnandos: cujus epistola usque ad no-

stram memoriam durat exemplum. Drus.
 Ex Eusebio patet, Christianos sub Ha-
 driano per provincias vexatos: sed id
 potius à populo, & per tumultum,
 quam jussu Imperatoris factum. Unde
 & ea de crudelitate apud Hadrianum
 conquestus fuit Serenius Granianus.
 Euseb. vi. Hist. 8.

³ Injustum esse pronuncians.] Πεσο-
 τῶν μὴδὲνα κτείνειν ἀνδρῶν ἐγκλή-
 ματῶν ἢ δὲ λόγων κατηγγελίας. Idem.
 Et sequenti capite ipsum Imperatoris re-
 scriptum, ex Apologia Justinii Martyris
 ponit.

⁴ Antonino Pio imperante, pax Ec-
 clesiis fuit.] Supra 1. Vexationesque po-
 puli Christiani & max pacis tempora. Xi-
 philinus ex Dione: Constat inter omnes
 Antoninum Pium probum virum fuisse: ne-
 que enim ceteris subditis gravis, neque
 Christianis insensus fuit: quos vehementer
 observavit. Apud hunc, nisi fallor, in
 magno pretio fuit R. Juda Hannasi, qui
 vulgo Rabbenu Haccados, id est, do-
 ctor noster sanctus. Drus. Edictum ejus
 pro pace Christianorum, extat apud Eu-
 seb. iv. Hist. 12. Intelligit author nos-
 ter externam, à gentilibus, pacem.
 Nam intus schismate gravi, ob festum
 paschatis scindebantur, cui originem Vi-
 ctor Episcopus Rom. dedit. Vide Euseb.
 v. Hist. 23. 24. 25.

⁵ Sub Aurelio deinde, Antonini filio,
 persecutio quinta agitata.] Quæ quarta est
 aliis, ut Augustino, Orosio & Euse-
 bio: quam perhibent exercitam à Lucio
 Vero ipsius collega. De hoc tempore
 Chro-

4 Ac tum primum intra Gallias, martyria visa ferius trans
 5 Alpes, Dei religione suscepta. 3 Sexta deinde, Severo im-
 6 perante, Christianorum vexatio fuit. 4 Quo tempore Leo-
 7 nidas, Origenis pater, sacrum in martyrio sanguinem fudit.
 Interjectis deinde 6 annis VIII. & XXX. pax Christianis
 fuit: nisi quod medio tempore, 7 Maximinus* nonnullarum
 eccle-

Chronicon Eusebii: *Persecutione orta in Asia, Polycarpus & Pionius fecerunt martyrium, quorum scripta quoque passiones referuntur.*

1 Tum primum intra Gallias martyria visa.] Idem Chronicon, *Plurimi in Gallia gloriose ob Christi nomen interfecti, quorum usque in presentem diem condita libris certamina perseverant.* Qualia hæc martyria fuerint, patet ex Epistola Ecclesiarum Gallicarum ad Asianas, quæ extat apud Euseb. v. Hist. I. Gregorius Turonensis: *In Gallia multi pro Christi nomine sunt per martyrium gemmis cælestibus coronati, quorum passionum historia apud nos fideliter, usque hodie retinentur.*

2 Severus trans Alpes religione Dei suscepta.] Hoc parum verum esse puto. Nam S. Martialis Lemovicum, Eucherus Treviros, Fronto Petragoricas, Sabinus & Potentianus Senonas, ad prædicandum Evangelium à Petro Apostolo missi, post sub Nerone passi esse dicuntur. *Sigon.* Nulla fere est Galliarum paulo major aut nobilior civitas, quin aliquo gloriatur Apostolorum discipulo, primo fidei apud se fundatore. *Martialem* Petri Apostoli discipulum Lemovices jactant. *Sabinianum*, Potentianum atque *Alsum* Senones, quos tres ex numero LXX. discipulorum Domini, si fas est credere, tradunt. *Ursinum*, quem & Nathanaël fuisse volunt, Bituriges prædicant, *Julianum* Cenomanni. Gaudent *Clemente* Metenses, quem patrum Clementis primi Papæ fuisse dicere audent. *Trophimus* Arelate, *rescens* Viennæ confedit. Uterque non à Petro, ut volunt, sed Paulo, non Roma, sed ex Hispania missus. Ita vetus Chronicon tradit. *Salmas.*

3 Sexta deinde, Severo imperante, Christianorum vexatio fuit.] Hanc Augustinus & Orosius quintam vocant. Augustini locus, ubi hoc dicit, habetur lib. XVII. I. de civit. Dei, cap. LII. Vide his Vivem ad illum locum. Orosii verba lib. VI. I. cap. XI. hæc sunt: *Quinta post Nerone persecutione Christiani excruciativ: plurimique sanctorum, per diversas provincias, martyrio coronati sunt.* Spartianus de hoc Severo: *Christianum fieri sub gravi pœna vetuit.* Vide quoque Euseb. lib. VI. hist. eccl. Sic supra initio l. i. vexatione sive populi Christiani. Vide Not.

4 Quo tempore Leonidas.] Λεωνίδης ὁ λεγομένης Ὁ εὐλογεῖς πατὴρ, τῶν κισσοφάλων διποληθεῖς. Euseb. VI. Hist. I. Factum id Anno CCIV. In Chronico. Maxime illa persecutio Ægyptum & Thebaidem vastavit, *μυρίων ὄσων τοῖς κατὰ τὸ μαρτύριον ἀναδεδόκωτο σφάροις.*

5 In martyrio.] Μάρτυρ, testis. Apud Christianos, qui propter confessionem Evangelii afflictiones & mortem sustinent. Ergo testis veritatis. *Apoc.* XVII. 6. *Augustin.* x. Civ. Dei 32. *Chromat.* diffusert. in Matth. cap. x. Viros plerumque *μεσολομαρτυροῦσας* appellabant, sceminas *καλλιμαρτυροῦσας*: Martyrium est ipsa passio & locus ubi Martyr sepultus. Vide Notas ad Vitam Martini cap. VI.

6 Annis VI. I. & XXX.] A primo Antonino Caracalla, qui Severo successit, usque ad Decium, Eusebius numerat annos. XL.

7 Maximinus.] Eusebius de temporibus: *Maximinus adversus ecclesiarum sacerdotes persecutionem facit.* Idem: *Maximinus propter gravem invidiam, qua con-*

ecclesiarum ¹ clericos vexavit. ² Mox Decio imperante, jam 8 tum, septima persecutione sævitum in Christianos. Inde ³ Valerianus, octavus sanctorum hostis fuit.

XLVII. Post eum, ⁴ interjectis annis fere quinquaginta, ¹ Diocletiano & Maximimiano imperantibus, ⁵ acerbissima persecutio

tra Alexandri familiam, in qua complures fideles & Christiani versabantur, acerbam persecutionem concitavit, iussitque solos Ecclesiarum praesides, tanquam autores doctrinae Evangelicæ, neci dari. Euseb. VI. Hist. 21. Niceph. v. 23.

* Nonnullarum Ecclesiarum.] Τῆς ἑξῆς ἐπιγραφῆς ἀρχιεπίσκοπος, μέγας ὡς ἐπίσκοπος ἡ κατὰ τὸ διασπαστικὸν διδασκαλίας ἀνευρεῖσθαι ἀποστῆναι. Euseb. Firmilianus etiam Episcopus Cappadociae, epistola lxxv. apud Cyprianum inquit: hanc persecutionem non per totum mundum, sed localem fuisse.

¹ Clericos vexavit.] Quos Eusebius ἀρχιεπίσκοπος, Sulpicius Clericos vocat. Ea vox varie olim accepta, & distincti κληρικῶν ab ἱερατικῶν, ac Presbyteris inferiores. Quales erant fossarii, ostiarii, acoluthi, custodes sacrarii. Salmasius. De quo infra ad vitam Martini & reliqua ejus opuscula. Hoc loco ea voce latius utitur, pro toto ἱερατικῶν ordine. Cujus hi gradus fuerunt, Ostiarius, Psalmista, Lector, Exorcista, Acoluthus, Subdiaconus, Diaconus, Presbyter, Episcopus. Isidorus VII. Orig. 12.

² Mox Decio imperante, jam tum septima persecutione.] De hac septima persecutione videndi sunt Orosius libro VII. cap. 14. & Ludovicus Vives ad Augustinum de Civitat. Dei lib. XVII. cap. 52. Causa ejus fuit Decii ἐξουσία καὶ φιλίαντων ἰσχυρῶν ὄντων. Euseb. VI. Hist. 27. Niceph. v. 27. 32. 33.

³ Valerianus, octavus sanctorum hostis.] In hac octava persecutione martyrio coronatus fuit D. Cyprianus episcopus Carthaginensis. Vide sis Orosium lib. 4. cap. 15. Augustinum loco citato. Eusebium in Chronico. Et VI. Hist. IX. 10. Niceph. VI. 10. ipsumque

Cyprianum. Sedata hæc persecutio à Gallieno & templa Christianis restituta. Euseb. VII. 12.

⁴ Interjectis annis fere quinquaginta.] Anno Diocletiani xix. cœptum est sæviri primum in Christianos, quæ persecutio nona, ab aliis autem decima vocatur. Sunt autem ab obitu Valeriani, usque ad annum illum fere quinquaginta anni. Nam ad numerum illum tres quatuorve tantum desiderantur. Cæterum ab Augustino & Orosio nona post Neronem refertur persecutio Aureliani: de qua Eusebius in Chronico: Aurelianus cum adversum nos persecutionem movisset, fulmen juxta cum comitesque ejus ruit: ac non multo post, inter Constantinopolim & Heracliam, in cœnophoruro vice veteris occiditur. Druſ.

⁵ Aerbissima persecutio exorta.] Quæ cœpit A. C. Dionysiano ccciv. ut probat Petrus III. Eclog. Chronol. v. 16. que annus Diocletiani xix. erat, quo, mense Martio, καὶ ἀποστασίων ἡγεμενίας cœpit. Euseb. Chron. In diebus Paschæ. Hieron. Quod Diocletianus expectasse videtur, quo Christianos deprehenderet facilius. Et cum non ubique eodem tempore celebraretur Pascha, hinc in Ægypto citius, mense nimirum Martio, tardius in Palæstina, mense Aprili, cœpit templorum subversio. Vide Petrus III. Eclog. Chronol. VI. Euseb. VII. Hist. 3. Niceph. VI. 4.

Ab hac persecutione Ægyptii Æram Martyrum ducunt, quæ **فاريخ** & absolute **فاريخ الشهداء** **القبط** Æra Coptitarum dicitur. Golius. De ejus æræ initio vide Chronologos disputantes, Scaligerum, Petium, Petavium & alios.

I Omnis